

Kiedy stawiać przecinek — ściągą

Do powieszenia nad biurkiem · klasy 4–8

Przed czym	Przecinek	Uwaga
ale, lecz, jednak, natomiast, a	TAK	spójniki przeciwstawne — zawsze
że, żeby, aby, bo, ponieważ, gdyż	TAK	wprowadzają zdanie podrzędne
który, która, które, kto, co, gdzie	TAK	gdy zaczynają zdanie podrzędne
gdy, kiedy, jeśli, jeżeli, skoro, choć	TAK	
więc, dlatego, czyli, toteż	TAK	spójniki wynikowe
i, oraz, lub, albo, ani, czy	NIE	ale TAK przed powtórzonym: i..., i...; i przed „czy” w pytaniu zależnym
jak, niż, niczym (porównanie)	NIE	biały jak śnieg, wyższy niż brat

Przecinek niezależny od spójnika

Wyliczenie	Kupiłem jabłka, gruszki i śliwki. — przecinki między elementami, przed ostatnim „i” nie.
Zwrot do kogoś	Mamo, chodź. / Chodź, Kubo, zobacz. — oddzielamy z obu stron.
Wykrzyknienie	Hej, poczekaj! / Ach, jak pięknie! — po „hej”, „ach”, „och” przecinek.
Wtrącenie	Marek, mój brat, przyjechał. — przecinki z obu stron.
Imiesłów na -ąc, -wszy	Wracając do domu, spotkałem Anię.

W razie wątpliwości: przecinek częściej jest potrzebny, niż nie. „Nie” mówią tylko pojedyncze i, oraz, lub, albo, ani, czy oraz porównania z jak i niż.

Wstaw przecinki

imię: _____ · trzy zdania są poprawne bez przecinka

1. Wiem że jutro będzie padać.
2. Kupiłem jabłka gruszki i śliwki.
3. Mamo chodź do kuchni.
4. Lubię czytać ale nie mam czasu.
5. Ania czytała i Kuba oglądał film.
6. Marek mój starszy brat przyjechał wczoraj.
7. Wracając do domu spotkałem Anię.
8. Jest wyższy niż brat.
9. Hej poczekaj na mnie!
10. To jest pies który mieszka obok.
11. Nie wiem czy przyjdzie.
12. Wolisz herbatę czy kawę?

Klucz odpowiedzi

Wstaw przecinki — rozwiązania i reguły

1. Wiem, że jutro będzie padać.
przed „że” — zdanie podrzędne
2. Kupiłem jabłka, gruszki i śliwki.
wyliczenie; przed pojedynczym „i” bez przecinka
3. Mamo, chodź do kuchni.
zwrot do kogoś (wołacz)
4. Lubię czytać, ale nie mam czasu.
przed „ale” — zawsze
5. Ania czytała i Kuba oglądał film.
„i” występuje raz — bez przecinka, choć podmioty są różne
6. Marek, mój starszy brat, przyjechał wczoraj.
wtrącenie — przecinki z obu stron
7. Wracając do domu, spotkałem Anię.
imiesłowowy równoważnik (-ąc)
8. Jest wyższy niż brat.
porównanie z „niż” — bez przecinka
9. Hej, poczekaj na mnie!
wykrzyknienie
10. To jest pies, który mieszka obok.
przed „który” — zdanie podrzędne
11. Nie wiem, czy przyjdzie.
„czy” w pytaniu zależnym
12. Wolisz herbatę czy kawę?
„czy” łączy dwie możliwości — bez przecinka